

የሐዋርያው የጳውሎስ መልእክት ወደ ሮሜ ሰዎች

ትርጓሜ።

ይህ ትርጓሜ የተመሠረተው

በ1948 ዓ.ም. በታተመ አዲስ ኪዳን ላይ ነው።

እንዲሁ ደግሞ መዝሙረ ዳዊት ተጠቅሶ በሚገኝበት ጊዜ ትርጉሙ በ1947 ዓ.ም. ከታረመው መጽሐፍ ቅዱስ የወጣ ነውና የምዕራፉ (የመዝሙሩ) ቁጥር ከግዕዙ መጽሐፍ ቅዱስ ጋር የሚስማማ ነው። ይህ ሲሆን፤ የዱሮ የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ያለው ሰው ከመዝ. 10 አንሥቶ እስከ መዝ. 146 ድረስ በተጠቀሰው የምዕራፉ ተራ ቁጥር ላይ አንድ መጨመር ያስፈልገዋል።

ዳ.አ

ገንደር

1949 ዓ.ም.

የሐዋርያው የጳውሎስ መልእክት ወደ ሮሜ ሰዎች

መግቢያ

1. «የሐዋርያው
2. የጳውሎስ
3. መልእክት
4. ወደ ሮሜ ሰዎች»

1. የጸሐፊው ሐዋርያነት

ጸሐፊው ቅዱስ ጳውሎስ ሐዋርያነትን የተቀበለው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ 12ቱን ሐዋርያት በመረጠ ጊዜ አይደለም። ከ12ቱ አይደለም። (ማፈ.3: 13-19)። ሐዋርያነትን የተቀበለው ጌታ ካረገ በኋላ ነው። በኢየሱስ ክርስቶስ በእግዚአብሔር አብም ተመረጠ እንጂ በሰው አልተመረጠም። (የሐዋ.9: 6፤ 15፤ 20፤ 21፤ ገላ.1: 1-2፤ 1ኛቆሮ.9: 1-2)።

2. የጳውሎስ የሕይወት ታሪክ።

በጌታችን ዘመን ጳውሎስ ገና ልጅ ነበር፤ ለምን? ዲያቆኑ እስጢፋኖስ በተወገረ ጊዜ ጳውሎስ ገና «ጎበዝ» ተብሎአል። (የሐዋ.7: 58) በዚያን ጊዜ ደግሞ ገና ተማሪ ይሆን ይሆናል፤ ለምን? በኢየሩሳሌም የተገኘው ለትምህርት ነውና። (የሐዋ.22: 3)። ኢየሩሳሌም የትምህርት አገሩ ነው እንጂ የትውልድ አገሩ አይደለም። የተወለደው ዛሬ ቱርክ አገር በሚባለው በዚያን ጊዜ በሮማ ግዛት ውስጥ በነበረው በኪልቅያ አውራጃ በሚገኘው በጦርሴስ ከተማ ነው። (የሐዋ. 22: 3)። ወላጆቹ ዕብራውያን (አይሁድ) ነበሩ፤ ነገር ግን ጳውሎስ የተወለደው በሮማ ግዛት ውስጥ ስለነበረ ሁለት ዜግነት ነበረው፤ 1ኛ ዕብራዊ፤ 2ኛ ሮማዊ። (ፊልጵ.3: 5፤ የሐዋ.22: 25-28)። በሕፃንነቱ፤ ከብንያም ወገን የነበረው፤ ከብንያም ወገን ስለ ነበረ የእስራኤል መጀመርያ ንጉሥ የሆነውን የሳውል ስም ተሰጠው። ሐዋርያ በሆነ ጊዜ ግን ስሙ ተለውጦ ጳውሎስ ተባለ። (የሐዋ.7: 58፤ 9: 4፤ 13: 9)። የአይሁድን ልጆች ለትምህርት ወደ ዋና ከተማቸው ወደ ኢየሩሳሌም መላክ ልማድ ነበርና ዕድሜው ሲፈቅድለት ሳውል ደግሞ ወደ ኢየሩሳሌም ተልኮ ገማልያል

በሚባል ስመ ጥሩ የሕግ መምህር ትምህርቱን ተማረ፤ (የሐዋ.5:34፤ 22:3)። ገና በኢየሩሳሌም ሳለ እስጢፋኖስ ወንጌልን ለመስበክ መጣ።

ሲሰብክ ሕዝቡ ተቃውሙት። ሳውልም ከሕዝቡ ጋር ተባብሮ በሚወግሩት መካከል ተገኘ። በመካከላቸው የተገኘበት ምክንያት ግን እርሱ የተማረው ትምህርት ሕግ ወይም ኦሪት ነበርና እስጢፋኖስም ያስተማረው ሕግን የሚነካ ስለ መሰለው ለእግዚርብሔር ሕግ ቀንቶ ነው እንጂ በክፉ አሳብ ተይዞ አይደለም፤ (ገላ.1:14፤ 1ኛጢ. 1:13)። በሕይወቱ ዘመን ሁሉ በሽተኛ ስለነበረ ድንጋይ አንሥቶ ለመጣል ስላልቻለ የወጋሪዎችን ልብስ መጠበቅን መረጠ፤ (2ኛቆሮ.12:7፤ ገላ.4:13-15፤ የሐዋ.7:58)። ይህን ልብስ ግን እየጠበቀ ሲመለከት የተደረገውን ለማየት የተነገረውንም ለመስማት ስለተመቸው እስጢፋኖስ የሞተበትን ቅን መንፈስ አስተዋለ፤ ስለ ኢየሱስ የተናገረውንም ቃል ሰማ። ይህ የክርስቲያኖች ነገር እንዴት ከሰይጣን ይሆናል? ብሎ ተጠራጥሮ በጥርጥር ተነድፎ በሕሊናው ታውቶ ሰነበተ። ቢሆንም፡ «የክርስቶስ ነገር እንደምን እውነት ይሆናል?» ብሎ ልቡን አጽንቶ፤ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ መስሎት፤ ቤተ ክርስቲያንን በማሳደድ በረታ፤ (የሐዋ.8:3፤ 1ኛጢ.1:13፤ የሐዋ.9:5፤ 26:9-11)። ከዕለታት አንድ ቀን ግን ክርስቲያኖችን ለማስያዝ ፈልጎ ደማስቆ ወደሚባል የሶርያ አገር ዋና ከተማ ሲሄድ፤ ገና በመንገድ ላይ ሳለ ጌታ ተገለጠለት። በዚያን ጊዜ ጌታ በእውነት ሕያው መሆኑን ከማስተዋሉ የተነሣ የክርስቲያኖች ስብከት እውነት እንደሆነ ተረዳና በጌታ አመነ። ወደ ከተማም በደረሰ ጊዜ ተጠመቀ፤ (የሐዋ. 9:1-19)። አሳቡ ሁሉ ስለተመሳቀለበት ይህ ነገር እንዴት አድርጎ እውነት እንደሚሆን ለመመርመር፤ ብሎያትን ከክርስቲያኖች ትምህርት ጋር ለማመዛዘን ብሎ፤ በደማስቆ ከተማ ዙሪያ ወደምትገኝ ወደ አረብ አገር ሄዶ ብቻውን ሶስት ዓመት ተቀመጠ፤ (ገላ.1:17)። የነገሩን እውነተኝነት ተረድቶ ወደ ኢየሩሳሌም መጥቶ በበርናባስ አማካይነት ከሐዋርያት ጋር ተቀላቀለ። አይሁድ ግን ሊገድሉት ስለ ፈለጉ ሐዋርያት ወደ ተወለደበት አገር ወደ ጦርሴስ ሰደዱት፤ (የሐዋ.9:26-30)።

በእስጢፋኖስ ምክንያት በተነሣው ስደት ምእመናን ወደየአገሩ ተሰደዱ። አንዳንዶችም ወደ ሶርያ ደርሰው አንጾኪያ በሚባል ከተማ ቤተ ክርስቲያንን ተከሉ። ቁጥራቸውም እጅግ የሚሆን ሰዎች ቢጨመሩላቸው መምህራን አስፈላጊ ስለሆኑ ባርናባስ ወደ ጦርሴስ ሄዶ ሳውልን አመጣ፤ (የሐዋ.11:19-26)። ሳውል በአንጾኪያ ሲያስተምር ሳለ መንፈስ ቅዱስ በውጭ አገር እንዲሰብክ ስለጠራው፤ አንድ ጊዜ ከባርናባስ ጋር፤ አንድ ጊዜ ከሲላስ፤ አንድ ጊዜም ከልዩ ልዩ ወንድሞች ጋር፤ 3 ጊዜ ወጥቶ አስተምሮ ወንጌልን እስከ ግሪክ አገር አደረሰው፤ (የሐዋ.13:1-14፤28፤ የሐዋ.15:36-18፤22፤ የሐዋ. 18:23-21፤17፤ ሮሜ 15:19)። ከ3ኛው ጉዞ ሲመለስ ምንም በኢየሩሳሌም እሥራትና መከራ እንደሚቆየው ቢያውቅም፤ የመንፈስ ቅዱስ አስገዳጅነት በልቡ ስለ ተሰማው ጨክኖ

ሄደ። ወደ ኢየሩሳሌም በደረሰ ጊዜ ሁከት እንዳይነሣ ብለው ሽማግሌዎች በብልሃት ወደ ቤተ መቅደስ እንዲገባ አደረጉ፤ ሕዝቡ ግን አወቁት ከተማውም በሞላ ተሸበረ። ወሬውም ወደ ሮሜ መንግሥት የጭፍራው ሻለቃ ስለ ደረሰ እርሱ ከወታደሮቹ ጋር እየሮጠ ደረሰና ጳውሎስን ከአይሁድ እጅ ነጥቆ አዳነው፤ (የሐዋ.21:1-36)። ጳውሎስ ቂሣርያ በሚባል ከተማ ሁለት ዓመት ታሥሮ ተቀመጠ፤ (የሐዋ.24:27)። በሁለተኛው ዓመት መጨረሻ ወደ ቂሣር ይግባኝ አለ። በይግባኙም መሠረት በመርከብ ወደ ሮሜ ተላከ። ከመንገድ መርከቡ አደጋ አግኝቶት ተሰበረ። ነገር ግን ሁሉም ሳይጎዱ ወደ ሮሜ በደኅና ደረሱ፤ (የሐዋ.27:1-28:16)። ሁለት ጊዜ በንጉሠ ነገሥት ፊት ቀረበ፤ (2ኛጢሞ.4:16-17)። አንድ ጊዜ ተፈትቶ ወደ እስኳንያ አገር እንደ ሄደ ይናገራል፤ ይህ አልታወቀም እንጂ እንደገናም ተይዞ ሁለት ዓመት ደግሞ ታሥሮ እንደተቀመጠ ታውቆአል። በዚያን ጊዜም ወደ ኤፌሶን፣ ወደ ፊልጵስፎስ፣ ወደ ቶላስይስ፣ ወደ ፊልሞኖም መልእክቶቹን ጻፈ። ሁለተኛ በቂሣር ፊት በቆመ ጊዜ ግን የሞት ፍርድ ተፈረደበት፤ (2ኛጢሞ.4:5-11)። ስለ አሟግቱ በመጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈ ነገር የለም። ነገር ግን በ65 ዓ.ም. ወይም በ66 ዓ.ም. ከሮሜ ከተማ ወደ ውጭ ተወስዶ «ቪያ ኦስቲያ» በሚባል መንገድ ላይ ራሱ እንደ ተቆረጠ ይነገራል።

3. የመልእክቱ አጻጻፍ

- ሀ) ሁኔታው
- ለ) አሳቡ
- ሐ) ክፍሎቹ
- መ) አሳሳቡ
- ሠ) ጥቅሙ

ሀ) መልእክቱ የተጻፈው በቆሮንቶስ ከተማ ነው። ጳውሎስ በኢየሩሳሌም ለሚገኙት ለድሆች ክርስቲያኖች የሚሆን የገንዘብ መዋጮ በውጭ አህጉር ከሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ተቀብሎ ያን ሁሉ የገንዘብ እርዳታ ይዞ ከቆሮንቶስ ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ ተነሥቶአል፤ (ሮሜ 15:25-26)። ጊዜው በ56 ዓ.ም. እና በ58 ዓ.ም. መካከል ነው። ለ3 ጊዜ ነው መንገድ የሄደው በቆሮንቶስም 3 ወር ተቀምጦአል፤ (1ኛቆሮ.16:1-4፤ 2ኛቆሮ.8:1-7፤ የሐዋ.22:2-3)። አሳቡ ጥቂት ቀን በኢየሩሳሌም ከተቀመጠ በኋላ ወደ እስኳንያ ለመሄድ ነበርና፤ ወደዚያም ሲሄድ መንገዱ የግድ በሮሜ በኩል ነውና፤ ከመድረሱ በፊት እርሱ በተለይ የአሕዛብ ሐዋርያ ሆኖ ሳለ እስከ አሁን ድረስ ወደ ሮሜ አለመሄዱን ለማስረዳት፣ መምጣቱንም ለማስታወቅና በአፍ ለማስተማር ያልቻለውንም በጽሑፍ ለማስተማር ወደ ሮሜ ሰዎች መልእክቱን ጻፈ፤ (ሮሜ 1:9-13፤ 15:22-29)። መልእክቱን (ወረቀቱን) ተቀብላ ወደ ሮሜ ያደረሰችው

በቆርንቶስ አቅራቢያ የሚገኝ የክንክራኦስ ከተማ ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ የሆነች ፌቢን የምትባል ሴት ናት፤ (ሮሜ 16:1-2)።

ለ) የመልእክቱ አሳብ ጽድቅ ነው፤

አስፈላጊነቱ - (ምዕ.1-3:20)፤

መገኘቱ - (ምዕ.3:21-ምዕ.5)፤

ፍሬው - (ምዕ.6-8)፤

አለመቀበሉ - (ምዕ.9-11)፤

ሥራውም - (ምዕ.12-15)።

መጨረሻው ምዕራፍ - (ምዕ. 16) በተለይ ሰላምታ ነው።

የጽድቅን አስፈላጊነት ለማስረዳት ሐዋርያው የእግዚአብሔርን ቁጣ ያመለክታል፤ (1:18)። አስፈላጊነቱ፤ ያውም ለዓለም ሰው ሁሉ፤ የእግዚአብሔር ቁጣ ከሰማይ ስለሚገለጥ ነው። ይህ ቁጣ በአሕዛብ ላይ እንደሚመጣ (በምዕ. 1)፤ በአይሁድ ላይም እንደሚመጣ (በምዕ. 2) ስለተነገረን በዓለም ሰው ሁሉ ላይ ቁጣ ይመጣበታል ማለት ነው፤ (ምዕ.3:1-20)። ስለዚህ ጽድቅ ለዓለም ሰው ሁሉ አስፈላጊ ነው።

ጽድቅ ለሁሉ አስፈላጊ እንደሆነ እንዲሁ ለሚያምኑ ሁሉ ጽድቅ ተገኘ፤ መገኘቱም የእግዚአብሔር ጽድቅ በመገለጡ ነው፤ የምንቀበለውም በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ነው፤ (3:21-31)። ይህ ነገር እውነት መሆኑን ለማስረዳት ሐዋርያው የአይሁድ አባት የሆነውን የክብርሃምን ነገር ያነግል፤ (ምዕ.4)። አብርሃም በእምነቱ እንደጸደቀ እኛም እንዲሁ በእምነት እንጸድቃለን። ይህን በእምነት የምናገኘውን ጽድቅ ስፍራና ስፋቱን በምዕ.5 ላይ እናገኛለን። የአዳም አለመታዘዝ ታላቅ የቁጣን ሥራ ከሠራ ይልቅ የክርስቶስ መታዘዝ የበለጠ ሠርቶአል፤ ኃጢአትም ከበዛበት መጠን ይልቅ የጸጋ መጠኑ በልጦአል። እንግዲህ ጽድቅ ተገኘ፤ «ከኃጢአትም ሁሉ የክርስቶስ ጸጋ በለጠ» ተባለ። ታዲያ፤ ሰው አሁን ኃጢአትን ቢሠራ ምን አለበት? ከምዕ.6 እስከ ምዕ.8 ድረስ ይህን ነገር ይመረምራል።

ጽድቅ የደህንነት መጀመሪያ ነው እንጂ ፍጻሜ አይደለም። ከጽድቅ የቅድስና ፍሬ ይመነጫል። የጸደቅንበት ምክንያት እንድንቀደስ እንድንከበርም ነው። እግዚአብሔር ሰውን ለማዳን ባለበ ጊዜ በአዳም ኃጢአት ምክንያት ከደረሰበት ጉዳትና ጉድለት ሁሉ አድኖ ወደ ተፈጠረበት መልክና ምሳሌ ሊመልሰው ቆርጦአል። አሳቡ ሰውን ሁለመናውን ከኃጢአት ለማዳን ነው፤ ይኸውም «ከኃጢአት ማዳን ማለት ከኩነቴው ከግዛቱና ከመኖሩ ነፃ ማውጣት ማለት ነው። ይህም ስለሆነ የጸደቀ ሰው ገና በኃጢአት እንዲኖር የእግዚአብሔር ፈቃድ ከቶ

አይደለም። «በኃጢአት ጸንተን እንኩርን?» ለሚለው ጥያቄ ጳውሎስ በምዕ.6 «ሉረ ከቶ አይደለም!» ብሎ የጸናውን መልስ ከሰጠ በኋላ፤ በጥምቀት የተመለከተውን ከክርስቶስ ጋር የሆነውን የምእመንን መሞት በማስረዳት ከኃጢአት ፍጹም መለየቱን ገልጦአል። ይህም ለጸደቀ ሰው የሚቻል ነገር ነው። ለምን? ቢባል፤ በመሞቱ ከኃጢአት ግዛት ወጥቶአልና። በሕግ ያላገኘውን ኃይል በጸጋ ይገኛልና። በዱሮ ኑሮአችን የኃጢአት ባሪያዎች ሆነን የኃፍረትን ፍሬ እንደ አፈራን፤ እንዲሁ አሁን የእግዚአብሔር ባሪያዎች ሆነን የቅድስናን ፍሬ እናፈራለን። ይህም ተገቢአችን ነው።

በምዕ.6፡14 ላይ «ከሕግ በታች አይደላችሁም» ብሎ ነበርና ጳውሎስ በምዕ.7 የሕግን ነገር ያስረዳል። በባልና ሚስት ምሳሌ አድርጎ ከሕግ ፍጹም መፈታታችንን አስረድቶ ሲያበቃ ሕግ መንፈሳዊ ሲሆን እኛ ሥጋውያን በመሆናችን ሕግ ሊቀድስን አለመቻሉን አመልክቶአል። ሕግ ያልቻለውን ግን እግዚአብሔር አድርጎአል። (ምዕ.8)። የቅድስና መሠረት ክርስቶስ ሲሆን፤ ቅድስናን የምናገኘው እኛ ራሳችን በመንፈስ በመመላለስ፤ በመንፈስ ቅዱስም ሥራ ነው። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጆች፤ የክብሩም ወራሾች ያደርገናል። ወደዚያም እንዳንደርስ ሊከለከለን የሚችል የለም።

ሐዋርያው አሁን የጽድቅን ዶክትሪን ትቶ ለጊዜው፤ ከምዕ.9 እስከ ምዕ.11 ድረስ፤ እሥራኤል የተስፋ ቃልን ስለ አለመውረሳቸው ነገር ያነሣል። እነዚህ በምዕ.8 ላይ የተጻፉት ተስፋዎች አስቀድመው ለእስራኤል ተሰጥተው ነበር። የእግዚአብሔር ልጆች እነርሱ ነበሩ፤ የተመረጡትም እነርሱ ነበሩ፤ ርስትን የመውረስ ተስፋ የተሰጣቸው ለእነርሱ ነበረ። አሁን ምን ሆነ? በእነርሱ ፈንታ ኢሕዛብ የተተኩ ይመስላል። የእግዚአብሔር ቃል ተሸርአልን? ተስፋውም ቀርቶአልን? የለም! አልተሻረም፤ አልቀረምም! ተስፋው ለጥቂቶች ለተወሰኑት ነው እንጂ ለእስራኤል ሁሉ አልተሰጠም ነበር። ተስፋው የሚሄድበትን መስመር እግዚአብሔር ከመጀመሪያ ጀምሮ መርጦት ነበር። (ምዕ.9።) እርሱ ለማዳን ሲመርጥ እስራኤል ይወቅሱታልን? ይልቁንም፤ እግዚአብሔር በፍቅር ተከትሎአቸው በማይነገር ዋጋ፤ እርሱም በልጁ ደም፤ ጽድቅን ከገዛ በኋላ ልኮ መገኘቱንም ስላስታወቃቸው፤ እነርሱ ባለመቀበላቸው ይወቅሳሉ! ለምን? ቢባል፤ ጽድቅ የሚገኘው በሥራቸው ሳይሆን በእምነት ስለ ነበረና እነርሱ አናምንም ብለው ሊቀበሉት ስላልወደዱ ነው። ተጠንቅቆ ቢጠራቸው በፍጹም እምቢ አሉ (ምዕ.10።) ጥንት የተሰጠ የእግዚአብሔር ቃል ግን ከቶ የሚቀር አይደለምና፤ ኢሕዛብ እስኪገቡ ድረስ እስራኤል ካለማመናቸው የተነሣ በአንድ ዳር ምንም ቢቀሩ፤ በመጨረሻ ላይ «እስራኤል ሁሉ ይድናል»። (ምዕ.11)

ሐዋርያው ጽድቅ የሚገኘው በእምነት መሆኑን፤ በእስራኤል ዘንድ የእግዚአብሔር ሥራም ቅን መሆኑን በማረጋገጥ የእስራኤል የአለመቀበልን ክፍል ጭርሶ፤ ተመልሶ የጽድቅን ሥራ በማስረዳት ትምህርቱን ቀጥሎአል። ከእምነት

ቀጥሎ ምግባር (መልካም ሥራ) እንዲገባ ታስቦአልና፤ የጸደቀ ሰው እንዴት አድርጎ መመላለስ እንደሚገባ ያስረዳል። ኑሮው በእግዚአብሔር ዘንድ የክርስቶስን መንፈስ የሚመስል (ምዕ.12)፤ በመንግሥት ዘንድ የፍጹም ታማኝነት (ምዕ.13)፤ በክርስቲያን ወንድሞችም ዘንድ የፍቅርና የአንድነት (ምዕ.14) እንዲሆን ያስፈልጋል ይላል። ይህም የፍቅርና የአንድነት አሳብ ወደ ምዕ. 15 ይገባል፤ በዚህ ምዕራፍ ግን የሥራውን አሳብ ደግሞ ከገለጠ በኋላ መልእክቱን ወደ መጨረስ ያደርሰዋል። በምዕ.16 በሮሜ ለነበሩት ሁሉ የእርሱንና ከእርሱ ጋር በቆሮንቶስ የነበሩትን የክርስቲያኖች ሰላምታ እያቀረበ፤ በክርስቶስ ኢየሱስ ያለውን የፍጹም ደኅንነት መግለጫ የሆነውን መልእክቱን አቁሞአል።

ሐ/ መልዕክቱ በ5 ክፍል ይከፈላል።

1ኛ/ ምዕ.1-3:20:- የፍርድ ክፍል።

የጽድቅን አስፈላጊነት የሚያስረዳ የእግዚአብሔር አብ ክፍል ነው።

2ኛ/ ምዕ.3:21-ምዕ.5:- የጽድቅ ክፍል።

የጽድቅን መገኘት የሚያስረዳ የእግዚአብሔር ወልድ ክፍል ነው።

3ኛ/ ምዕ.6-8:- የቅድስና ክፍል።

የጽድቅን ፍሬ የሚያስረዳ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ክፍል ነው።

4ኛ/ ምዕ.9-11:- የእስራኤል አለመውረስ ክፍል።

የጽድቅን አለመቀበል የሚያስረዳ የእስራኤል ክፍል ነው።

5ኛ/ ምዕ.12-14:- የክርስትና ኑሮ ክፍል።

የጽድቅን ሥራ የሚያስረዳ የቤተ ክርስቲያን ክፍል ነው።

ምዕ.15 የጳውሎስ የሥራው አሳብ፤

ምዕ.16 ሰላምታ ነው።

ማስገንዘቢያ:- የመልዕክቱ አከፋፈል አብዛኛው 3 3 ምዕራፍ በመሆኑ፤ ሦስቱ ሥላሴዎች በደኅንነታችን ነገር እንዴት በአንድነት እንዳደረጉ ያስታውሰናል።

መ/ የመልዕክት አሳሳብ ከዚህ በታች እንደተጻፈው ነው :-

1ኛ ክፍል- ፍርድ:-

ምዕ.1 በአሕዛብ ላይ፤

ምዕ.2 በአይሁድ ላይ፤

ምዕ.3: 1-20 በዓለም ሁሉ ላይ ይሆናል።

2ኛ ክፍል- ጽድቅ:-

ምዕ.3 ከ21 መገለጡ፡

ምዕ.4 መቆጠሩ፡

ምዕ.5 መስፋቱ ሲሆን።

3ኛ ክፍል- ቅድስና:-

ምዕ.6 ተመደበ

ምዕ.7 ታጣ

ምዕ.8 ተገኘ

4ኛ ክፍል- የእስራኤል አለመውረስ:-

ምዕ. 9 የእግዚአብሔር ምርጫ፤

ምዕ.10 የእስራኤል እምቢታ፤

ምዕ.11 የአሕዛብ መተከል ነው።

5ኛ ክፍል- የክርስቲያን ኑሮ:-

ምዕ.12 በእግዚአብሔር ዘንድ፤

ምዕ.13 በመንግሥት ዘንድ፤

ምዕ.14 በወንድሞች ዘንድ።

ምዕ.15 የጳውሎስ የሥራው አሳብ ሲሆን

ምዕ.16 ሰላምታ።

ሠ/ መልዕክቱ ጥቅም ልዩ ልዩ ነው

አንደኛ፤ ከሁሉ አስቀድሞ ለአእምሮና ለመንፈስም ማጎልመሻ ይሆናል። ይህ መልዕክት «ሥጋ» ነው፤ (1ኛቆሮ.3: 2፤ ዕብ.5: 12-14)። መንፈሳዊ እድገትንም የግድ ያስጨምራል። አሳቡም ክርክሩም ጭፍቅ ያለ (ብዙ ትርጉም ያለው) ነውና እያንዳንዱ ቁጥር ሁሉ ቢመረመር ከሁሉም ጥቅም ይገኝበታል።

ሁለተኛ፤ ቴዎሎጂን (ትምህርተ መለኮት) ለመማር ለሚፈልግ ሰው ዋና ማስተማሪያ ይሆንለታል። ሰው ሁሉ ያመነውን ለምን እንደሚያምንበት፤ ምክንያቱን፤ ማወቅ ይገባዋል። በዚህ መልዕክት ክርስቲያን የሃይማኖቱን መሠረቶች ተገልጠውና ተዘርዝረው ያገኛቸዋል፤ (1ኛጴጥ.3: 15)።

ሦስተኛ፤ መልዕክቱ ሰው የሚድንበትን መንገድ አጉልቶ ያሳያል። የኃጢአትን ርኩሰት፤ ኃጢአትም የሚያመጣውን ፍጻ ይገልጥና ኃጢአተኛ ከአምላኩ ጋር ታርቆ ሰላም የሚያገኝበትን መንገድ ያስተምራል። ይህ ብቻ ሳይሆን፤ የታረቀ ሰው

ተመልሶ ጋጢአትን ሳያዘውትር በቅድስና ለመኖር የሚችልበትን ዘዴ ያስረዳል። ይህ ለሁላችን አስፈላጊ ነው።

ከዚህ በኋላ ደግሞ ክርስቲያን የተባለ ሁሉ ክርስቲያንነቱን የሚገልጥበትን አኳኋን ያሳያል። «ክርስቲያን» መባል ብቻ አይበቃም፤ ለክርስቲያን ሁሉ የተገባ አገባብ አለው። ስለመንግሥት አከባበር፤ ስለ ቀረጥና ግብር አከፋፈል፤ በክርስቲያንና በክርስቲያን መካከል ስላለው ትንንሽ ልዩነት መተጋገሥ፤ ስለ በዓል ቀን አከባበር፤ ስለ መብል ዓይነት፤ ስለዚህ ሁሉ ነገር እናነባለንና ለዛሬ ዘመናችን የሚሆን የመልዕክቱን ጠቃሚነት ሳንገነዘብ አንቀርም።

4 መልዕክቱ የተጻፈላቸው ሰዎች

የሮሜ ቤተ ክርስቲያን መቼ እንደ ተተከለ እንዴትም እንደ ተተከለ በመጽሐፍ ቅዱስ የሚገኝ ማስረጃ የለም። በጳውሎስ የተተከለ አልነበረም፤ (ሮሜ 15:20-22)። ሌላም ሐዋርያ የተከለው አይመስልም። ቅዱስ ጴጥሮስ ተከለው የሚሉ ሰዎች አሉ። ነገር ግን ቅዱስ ጴጥሮስ ወደ ሮሜ እንደሄደ በመጽሐፍ ቅዱስ አልተናገረም። ጳውሎስ ይህን የሮሜን መልዕክት በጻፈ ጊዜ ጴጥሮስ በሮሜ አልነበረም። ቢኖር ኖሮ ጳውሎስ በመልዕክቱ መጀመሪያ ላይ በተናገረ ነበር፤ ወይም ቢያንስ በመጨረሻ ላይ ሰላምታውን ሁሉ ሲያቀርብ ለቅዱስ ጴጥሮስ ባቀረበ ነበር። በኋላ ደግሞ በሮሜ ሆኖ ወደ ኤፌሶን፤ ወደ ፊልጵስፖስና ወደ ቆላስይስ ሲጽፍ ጴጥሮስ እዚያ ቢኖር ኖሮ የጴጥሮስን ሰላምታ ባቀረበላቸው ነበር። አላቀረበምና ከዚያ የነበረ አይመስልም። ጴጥሮስ ግን በበዓለ ጉምሳ ስብከትን በኢየሩሳሌም ባደረገ ጊዜ የሮሜ ሰዎች እዚያ ነበሩና እነርሱ ምናልባት ወንጌልን ወደ ሮሜ አድርሰው ይሆናል፤ (የሐዋ.2:10)። ወይም ደግሞ አቂላና ጵርስቅላ ተመልሰው ወደ ሮሜ በሄዱ ጊዜ እነርሱ አድርሰውት ይሆናል። ምክንያቱም፤ በቤታቸው የነበረችው ቤተ ክርስቲያን ወንጌልን አስፋፍታ ይሆናል፤ (የሐዋ.18:2-3፤ ሮሜ 16:3-5)። የሆነ ሆኖ፤ በዚህ መልዕክት የሚገኘውን ከባድ ትምህርት ለመቀበል የቻሉ በመሆናቸው ጳውሎስ መልዕክቱን በጻፈ ጊዜ የሮሜ ክርስቲያኖች በሃይማኖት የጸኑ እንደነበሩ እንረዳለን። ጳውሎስም እሥረኛ ሆኖ በደረሰ ጊዜ እነዚህ ሰዎች ሊቀበሉት ወጥተዋል፤ (የሐዋ.28:14-15)።

በቤተ ክርስቲያን ከነበሩት የሚበዙት የአሕዛብ ወገን የነበሩ ይመስላል፤ (ሮሜ 1:5-6፤ 13-15፤ 11:13፤ 15:16)። በምዕ. 16ም ላይ ከተጻፉት ሰዎች የሚበዙት የአሕዛብ ወገን ናቸው። ነገር ግን ደግሞ በመካከላቸው ኦሪትንና ብሉይ ኪዳንን ያወቁት አይሁዶች ወይም ከአሕዛብ ወገን ወደ ይሁዲነት የገቡት እንደነበሩ ግልጽ ነው፤ (ሮሜ 7:1)። የብሉይ ኪዳን ጥቅስም በብዙ ተጥቅሶአል። ስለዚህ

በሮሜ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አሕዛብና አይሁድ ተቀላቅለው እንደተገኙ ታውቆአል።

* * *

ትርጓሜው

የሐዋርያው የጳውሎስ መልዕክት ወደ ሮሜ ሰዎች

ምዕራፍ 1

1.2. ሐዋርያ ሊሆን የተጠራ የኢየሱስ ክርስቶስ ባሪያ ጳውሎስ በነቢያት አፍ በቅዱሳን መጻሕፍት አስቀድሞ ተስፋ ለሰጠው ለእግዚአብሔር ወንጌል ተለየ። 3.4. ይህም ወንጌል በሥጋ ከዳዊት ዘር ስለ ተወለደ እንደ ቅድስና መንፈስ ግን ከሙታን መነሣት የተነሣ በኃይል የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ስለተገለጠ ስለ ልጁ ነው፤ እርሱም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። 5. በእርሱም ስለ ስሙ በአሕዛብ ሁሉ መካከል ከእምነት የሚነሣ ሙታዘዝ እንዲገኝ ጸጋንና ሐዋርያነትን ተቀበልን፤ 6. በእነርሱም መካከል የኢየሱስ ክርስቶስ ልትሆኑ የተጠራችሁ እናንተ ደግሞ ናችሁ። 7. በእግዚአብሔር ለተወደዳችሁና ቅዱሳን ልትሆኑ ለተጠራችሁ በሮሜ ላላችሁት ሁሉ፣ ከእግዚአብሔር ከአባታችን ከጌታም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን።

8. እምነታችሁ በዓለም ሁሉ ስለተሰማች አስቀድሜ ስለ ሁላችሁ አምላኬን በኢየሱስ ክርስቶስ አመሰግናለሁ። 9.10. በልጁ ወንጌል በመንፈሴ የግንሰገልው እግዚአብሔር ምስክሩ ነውና፣ ምናልባት ብዙ ቆይቼ ወደ እናንተ አሁን እንድመጣ በእግዚአብሔር ፈቃድ መንገድን እንዲያቀናልኝ እየለምንሁ ሁል ጊዜ ስጸልይ ስለ እናንተ ሳላቋርጥ አሳስባለሁ። 11. ትጽኑ ዘንድ መንፈሳዊ ስጦታ እንዳካፍላችሁ ላያችሁ እናፍቃለሁና፤ 12. ይህንም ግለቱ በመካከላችን ባለች በእናንተና በእኔ እምነት አብረን በእናንተ እንድንጽናና ነው። 13. ወንድ ሞች ሆይ፣ በሌሎቹ አሕዛብ ደግሞ እንደሆነ በእናንተም ፍሬ አገኝ ዘንድ ብዙ ጊዜ ወደ እናንተ ልመጣ እንዳሰብሁ እስከ አሁን ግን እንደ ተከለከልሁ ታውቁ ዘንድ እወዳለሁ። 14. ለግሪክ ሰዎችና ላልተማሩም፣ ለጥበበኞችና ለማያስተውሉም ዕዳ አለብኝ፤ 15. ስለዚህም በሚቻለኝ መጠን በሮሜ ላላችሁ ለእናንተ ደግሞ ወንጌልን ልሰብክ ተዘጋጅቼአለሁ።

16. በወንጌል አላፍርምና፤ አስቀድሞ ለአይሁዳዊ ደግሞም ለግሪክ ሰው፣ ለሚያምኑ ሁሉ የእግዚአብሔር ኃይል ለማዳን ነውና። 17. ጻድቅ በእምነት ይኖራል ተብሎ እንደተጻፈ የእግዚአብሔር ጽድቅ ከእምነት ወደ እምነት በእርሱ ይገለጣልና።

18. እውነትን በዓመፃ በሚከለክሉ ሰዎች በኃጢአተኝነታቸውና በዓመፃቸው ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር ቁጣ ከሰማይ ይገለጣልና፤ 19. እግዚአብሔር ስለ ገለጠላቸው ስለ እግዚአብሔር ሊታወቅ የሚቻለው በእነርሱ ዘንድ ግልጥ ነውና። 20.21. የማይታየው ባሕርይ እርሱም የዘላለም ኃይሉ ደግሞም አምላክነቱ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታውቆ ግልጥ ሆኖ ይታያልና፤ ስለዚህም እግዚአብሔርን እያወቁ እንደ እግዚአብሔርነቱ

መጠን ስላላከበሩትና ስላላመሰገኑት የሚያመካኙት አጡ፤ ነገር ግን በአሳባቸው ከንቱ ሆኑ የማያስተውለውም ልባቸው ጨለመ። 22.23. ጥበበኞች ነን ሲሉ ደንቆሮ ሆኑ፤ የማይጠፋውንም የእግዚአብሔርን ክብር በሚጠፋ ሰውና በወፎች አራት እግር ባላቸውም በሚንቀሳቀሱትም መልክ መስለው ለወጡ።

24. ስለዚህ እርስ በርሳቸው ሥጋቸውን ሊያዋርዱ እግዚአብሔር በልባቸው ፍትወት ወደ ርኩስነት አሳልፎ ሰጣቸው፤ 25. ይህም የእግዚአብሔርን እውነት በውሸት ስለ ለወጡ በፈጣሪም ፈንታ የተፈጠረውን ስላመለኩና ስላገለገሉ ነው፤ እርሱም ለዘላለም የተባረከ ነው፤ አሜን።

26. ስለዚህ እግዚአብሔር ለሚያስነውር ምኞት አሳልፎ ሰጣቸው፤ ሴቶቻቸውም ለባሕርያቸው የሚገባውን ሥራ ለባሕርያቸው በማይገባው ለወጡ፤ 27. እንዲሁም ወንዶች ደግሞ ለባሕርያቸው የሚገባውን ሴቶችን መገናኘት ትተው እርስ በርሳቸው በፍትወታቸው ተቃጠሉ፤ ወንዶችም በወንዶች ነውር አድርገው በስሕተታቸው የሚገባውን ብድራት በራሳቸው ተቀበሉ።

28. እግዚአብሔርን ለማወቅ ባልወደዱት መጠን እግዚአብሔር የማይገባውን ያደርጉ ዘንድ ለማይረባ እእምር አሳልፎ ሰጣቸው፤ ዓመፃ ሁሉ፤ ግፍ፤ መመኘት፤ ክፋት ሞላባቸው፤ 29. ቅናትን፤ ነፍስ መግደልን፤ ክርክርን፤ ተንኮልን፤ ክፉ ጠባይን ተሞሉ፤ 30. የሚያሾ ከሹኩ፤ ሐሜተኞች፤ አምላክን የሚጠሉ፤ የሚያንገላቱ፤ ትዕቢተኞች፤ ትምክህተኞች፤ ከፋትን የሚፈላለጉ፤ 31. ለወላጆቻቸው የማይታዘዙ፤ የማያስተውሉ፤ ውል የሚያፈርሱ፤ ፍቅር የሌላቸው፤ ምሕረት ያጡ ናቸው፤ 32. እንደነዚህ ለሚያደርጉት ሞት ይገባቸዋል የሚለውን የእግዚአብሔርን ሕግ እያወቁ እነዚህን ከሚያደርጉ ጋር ይሰማማሉ እንጂ አድራጊዎች ብቻ አይደሉም።

1ኛ ክፍል፡- ፍርድ (ምዕ.1: 1-3: 20)

ምዕራፍ አንድ

ጳውሎስ ወንጌልን ለማስተማር በእግዚአብሔር የተለየ ሐዋርያ ነውና በወንጌል ተመክቶ ሰውን ከጥፋት ለማዳን የእግዚአብሔር ኃይል ነው ብሎ የሰውን ጥፋት በማስረዳት መልዕክቱን ይጀምራል። «ወንጌል አስተድሞ ለአይሁዳዊ ደግሞም ለግሪክ ሰው (ለአሕዛብ ወገን) የእግዚአብሔር ኃይል ለማዳን ነው» ብሎ ሲያበቃ በዚህ በምዕራፍ 1 ላይ ወንጌል ለተናቁት ለአሕዛብ ወገን፣ በምዕራፍ 2ትም ላይ የእግዚአብሔር ሕዝብ ለሆኑት ለአይሁድ፣ ለሁለቱም፣ አስፈላጊ መሆኑን ይገልጣል።

ቱ.1-7፡- ሐዋርያው እንዴት ባለ ጥንቃቄ ይጽፋል! ይህ መልዕክት በተላል ወይም በችኮላ የተጻፈ አይደለም። ጸሐፊው ሊቅ ሆኖ ታሎችን ሁሉ በጥንቃቄ መርመሳል። እያንዳንዱ ቃል ከበድ ያለ ነው፣ ሁሉም ቃላት ተፈላጊ ሙያ ይዘዋል፣ ለእያንዳንዱም ቃል ትርጓሜ አለው። እንደ ብልሃተኛ የአናጢ አለቃ ሆኖ መሠረቱን አሁን ቃል በቃል ሊመሠርት ነው። (1ኛቆሮ.3: 10) በሥልጣን ሊናገር ነውና አስቀድሞ ስለ ራሱ ይናገራል፡-

ሀ/ የኢየሱስ ክርስቶስ ባሪያ እንደሆነ፣ (የሐዋ.9: 6፤ ገላ. 6: 17)።

ለ/ ሐዋርያ ሊሆን እንደተጠራ፣ (የሐዋ.9: 15፤ 11: 26)።

ሐ/ ለእግዚአብሔር ወንጌል እንደተለየ፣ (የሐዋ.13: 2)።

ሁለተኛ፡ ስለሚያስተምረው ወንጌል ይናገራል፡-

ሀ/ የራሱ ሳይሆን የእግዚአብሔር እንደሆነ፣ (ገላ.1: 11-12)።

ለ/ አዲስ ነገር ሳይሆን በነቢያት አፍና በቅዱሳን መጻሕፍት ተስፋ የተሰጠበት እንደሆነ፣ (ዘፍጥ.3: 15፤ ዘዳግ. 18: 15-19፤ ኢሳ. 53)።

ሐ/ ስለ ሌላ ሳይሆን ስለ እግዚአብሔር ልጅ ስለ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ፣ (ሉቃ.2: 10-11)።

ሦስተኛ፡ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ይናገራል፤ ሲናገርም ሙሉ ስሙን ይሰጠዋል፣ «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ» ይላል። መጀመሪያ የማዕረጉ ስም፣ «ጌታችን»፣ ጌታችን ነውና (የሐዋ.2: 36)። ሁለተኛ የሰው ወገን ስም፣ «ኢየሱስ»፣ የእግዚአብሔር መድኃኒት ነውና፣ (ማቴ.1: 21)። ሦስተኛ የእግዚአብሔር ወገን ስም፣ «ክርስቶስ»፣ ለደኅንነት ሥራ በእግዚአብሔር የተቀባ «መሢሕ» ነውና፣

(የሐዋ.4:26:28፤ 10:38)። ይህም «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ» ትውልዱ ከዳዊት ነውና በሥጋው «የሰው ልጅ»፤ ከሙታን ከመነሣቱም ኃይል የተነሣ «የእግዚአብሔር ልጅ» መሆኑ ተግልጦአልና ትስብእቱና መለኮቱ ተረጋግጦአል፤ (ማቴ. 1:1-16፤ መዝ.15:10።) በአንድ አካሉ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ ሆኖ ተገኘ ማለት ነው።

አራተኛ፡ ከአሕዛብ ጋር ጉዳዩን ያመለክታል። ጳውሎስና የቀሩት ሐዋርያትም ለዓለም ሰው ሁሉ የሚሆን ጸጋን ሐዋርያነትንም ከክርስቶስ ዘንድ ተቀብለው ነበር፤ ምንጩ ጸጋ ነው። የያዙትም ቃል ጸጋ ነው። (2ቆሮ.5:18-20)። አሳባቸውም ሕዝቦች ሁሉ በክርስቶስ እንዲያምኑ ለክርስቶስም እንዲታዘዙ ነበረ። በእነዚህ በተባሉት ሕዝቦች መካከል የሮሜ ሰዎች ደግሞ አሉና ጳውሎስ አሁን፤ አምስተኛ፡ ስለ እነርሱ ይናገራል፡-

ሀ/ በዚያ በተናገረው የጸጋ ቃል የሮሜ ሰዎች ደግሞ የኢየሱስ ክርስቶስ ሊሆኑ ተጠርተዋል።

ለ/ የተጠሩትም ተወዳጆች የሆኑት የእስራኤል ሕዝብ ብቻ ሳይሆኑ በአሕዛብ መካከል የእግዚአብሔር ተወዳጆችም የሆኑት ጭምር ናቸው፤ (ሮሜ 11:28)።

ሐ/ የተጠሩበትም ምክንያት ቅዱሳን እንዲሆኑ እንጂ እንዲያምኑ ብቻ አይደለም። ለእነዚህ ከአብና ከወልድ ዘንድ የአባትንና የጌታን ጸጋና ሰላም ይመኝላቸዋል።

ግብግብያ፡- ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «በሥጋ ከዳዊት ዘር ስለ ተወለደ፤» ሰው እንደ ሆነና «በቅድስና መንፈስ የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ስለተገለጠ፤» አምላክ እንደ ሆነ ከክርስቲያን ሃይማኖት ዋና ትምህርቶች አንዱ ነው። ከሰው የሚወለድ ሰው፤ ከአምላክም የሚወለድ አምላክ እንደ ሆነ በሁሉ ዘንድ የታወቀ ነገር ነው። ጌታችን በአንድ በኩል ከዳዊት ዘር፤ ከሌት፤ ከድንግል ማርያም፤ በመወለዱ ሰው ነው። በሌላ በኩል ግን የጌታችን የኢየሱስ እናት ንጽሕት ድንግል ስትሆን መድኃኒታችን ከሰው ሳይሆን ከእግዚአብሔር በመወለዱ፤ አምላክ ነው፤ (ማቴ.1:20-23፤ ሉቃ.1:30-35)።

በሁለት ሰዎች መካከል ጥል ሲኖር ያ በመካከላቸው ገብቶ ሊያስታርቃቸው የሚፈልገው ሰው የሁለቱን ጥለኞች ነገር እንዲያውቅ የግድ አስፈላጊ እንደሆነ፤ እንዲሁ ጥሉ በአምላክና በሰው መካከል ሲሆን በመካከላቸው ገብቶ የሚያስታርቃቸው በአንድ ሰውነቱ አምላክና ሰው እንዲሆን ያስፈልጋል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና ሰው ባይሆን ኖሮ አስታራቂ ለመሆን አይበቃም ነበር።

የኢየሱስ እናት ማርያም ፍጹም ድንግል መሆንዋን የግድ አስፈላጊ የሚያደርግ ይህ ነው። ድንግል ባትሆን ኖሮ ከእርሱም የተወለደው ሕፃን ሰው ብቻ በሆነ ነበርና

ኢየሱስ የዓለም መድኃኒት ለመሆን ባልበቃም ነበር። እርሱም ግን ቅድስት ንጽሕት ድንግል በመሆን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ከእርሱም በመወለዱ፤ በአንድ ሰውነት አምላክና ሰው ነበረና አስታራቂ መድኃኒትም ለመሆን በቃ።

ሌላ አስታራቂ የሌለው በዚህ ምክንያት ነው። አምላክነት የተሰጣቸው ሌሎች አሉ ቢባል 1ኛ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ለዚህ ነገር አይመሰክርም፤ 2ኛ፤ «ሌሎች አማልክት አይሁንልህ» ብለው አሥርቱ ቃላት ይከለክላሉ። (ዘፀ.20:3)። የሚያማልዱ (የሚጸልዩ) ብዙ ይሁኑ እንጂ አስታራቂው እርሱ አንዱ (ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ) ብቻ ነው። እነመሐመድ፤ እነቡድሃም፤ ሌሎች ብዙ አስተማሪዎች ሆነዋል፤ ከድንግል የተወለደ ግን ከኢየሱስ በቀር ሌላ ከቶ ስለሌለ፤ ሰውን ከአምላኩ ጋር ለማስታረቅ የበቃ ሌላ በፍጹም የለም፤ (የሐዋ.4:12)። መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ብሎ እላይ የተጻፈውን ያረጋግጣል፡-

«አንድ እዚአብሔር አለና፤ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለው መካከለኛ ደግሞ አንድ አለ፤ እርሱም ሰው የሆነ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው።» (1ኛጢሞ.2:5)።

ይህም የሆነበት ምክንያቱ ከድንግል የተወለደ፤ አባቱ አምላክ የሆነ ማለት፤ ሌላ ስለሌለ ነው። ከድንግልም የተወለደ ሌላ ከሌለ፤ በአንድ ሰውነት አምላክና ሰው የሆነ ሌላ የለምና አስታራቂ አንድ ብቻ መሆኑ ነው።

የጌታችን የኢየሱስ እናት ማርያም ፍጹም ድንግልና በምናምንበትና በምናስተምረውም መጠን በዚያ ልክ ከእርሱም የተወለደው (ኢየሱስ) ብቻ አስታራቂ መሆኑን ማረጋገጣችን ነው።

ቊ.8-17:- አሁን ደግሞ በእነርሱ ዘንድ ያለ አሳቡን ይገልጥላቸዋል። የሮሜ ሰዎች ምናልባት «በእኛ ዘንድ ያለው ጉዳይ ምንድር ነው?» ቢሉ፤ መልሱ እንደሚከተለው ነው፡- የእምነታቸው ነገር በዓለም ሁሉ ተወርቶአል። ወደ ጳውሎስም ዘንድ ደርሶ እጅግ ደስ አሰኝቶታል። በዚህ ነገር እግዚአብሔርን ያመሰግናል፤ ከሰማ ግን ይጸኑ ዘንድ የግድ ይጸልይላቸዋል። ከሰማም ደግሞ ሊያያቸው በብርቱ ይፈልጋል። የሮሜ ሰዎች ከአሕዛብ ወገን ናቸው፤ እርሱም ሮማዊ ነው፤ ከተማቸው ሮሜ ነው። ይህም ከተማ በዚያ ዘመን ታውቆ የነበረው የዓለም ሁሉ ዋና ከተማ ነው። ወንጌል በዚያ ቢሰበክ ቃሉ ወደ ዓለም ሁሉ ተሰራጭቶ ይወጣ የለምን? መንፈሳዊ ስጦታንም ደግሞ ሊያከናውን ይፈልጋል፤ ምክንያቱም አሳቡ ዘወትር ይህ ነውና። ምንው ጥቂት ጊዜ በአንድነት በተቀመጡ፤ ጎበዝተው እንደምን የሞቀ፤ የሁለታቸውም ጥቅም እንደምን ከፍ ያለ በሆነ ነበር፤ መቼም ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ወደ ሮሜ ለመሄድ አስቦ ነበር፤ ነገር ግን ተከለከለ፤ (ም. 15:20÷22)። ሆኖም አሳብና ናፍቆት አልቀረም ነበር። ለተማሩት ለግሪክ ሰዎች እና ለመሐይዎችም ዕዳ እንዳለበት ይሰማዋል። መጋቢት በአደራ ተሰጥቶታልና ወንጌልን ለሁሉ ማካፈል ግዴታ አለበት፤ (1ኛቆሮ.9:16-17)።

በወንጌልም የሚያፍር አይደለም። ከተማው ሮሜ ነው፤ ጠቅላይ ከተማ፤ የሥልጣን የኃይልና የጥበብ ሁሉ ምንጭ፤ የመንግሥት ባለ ሥልጣኖችና የዓለም ሁሉ ሊቃውንት እዚያ ናቸው። ሮማዊ መባል ብቻ ካኮራ በሮሜ መኖርስ እንደምን ይበልጥ ያኮራ! የሚመጣላቸው ግን ከባላገር (ከገጠር) ነው፤ የያዘውም የተሰቀለ ሰው ትምህርት ነው! ወንጌል በእውነት የሰንፍና ነገር አይመስልምን? ትምህርቱስ ዝቅተኛ አይደለምን? በሮሜ የነበሩ ጥበበኞች አሳባቸው ሁሉ ከፍ ባለ ትምህርት ላይ ሲሆን ወንጌልን አይንቁምን? በአስተማሪውስ አይስቁበትምን? ነገሩ የድካም ድካም ነገር ነው። የተነገረለቱ ክርስቶስ በድካም ተወልዶ በድካም የሞተ ሲሆን ነገሩ ኃይል በሞላበት በዚያ በሮማ ከተማ እንደምን ሆኖ ይታይ ይሆን? «አይሁድ ምልክትን ይለምናሉ፤ የግሪክ ሰዎችም ጥበብን ይሻሉ፤ እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን» የተባለው ሲሆን ወንጌል የክርስቶስም ነገር፤ ይልቁን በሮሜ ሲሰበክ፤ ማሰናከያ ሞኝነትም አይሆንምን? (1ኛቆሮ.1:22-25)። ጳውሎስ ግን «አላፍርም» ይላል።

ምክንያቱም ምንም ሰንፍናና ድካም ቢመስል በእውነት የጥበብ ጥበብ የኃይልም ኃይል ነገር ነውና። ያውም ለእግዚአብሔር ሰዎች ለአይሁድና ለተናቁም ለአሕዛብ። (ለግሪኮች።) በወንጌል ኃይል፤ የጠፉት ወደ መዳን፤ ኃጢአተኞች ወደ ቅዱሳን፤ ርኩሳን ወደ ንጹሐን፤ የሰይጣን ልጆች ወደ እግዚአብሔር ልጅነት የሚለወጡበት ኃይል፤ አለና በእርሱ በዓለም ከሚገኝ ኃይል ሁሉ የበለጠ የእግዚአብሔር ኃይል አለበት። ላሙኑት የሚሆን ወንጌል ነው። ምክንያቱም «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» እንደ ተባለም ሁሉ ከእምነት የሚገኝ የእግዚአብሔር ጽድቅ ለሚያምኑት በእርሱ ይገለጣል። መጠኑም «ከእምነት ወደ እምነት» ነው፤ ምክንያቱም በመሸፈኛ እንደ ተሸፈነ ሥዕል ነውና። መሸፈኛው ቀስ በቀስ እየተወገደ ሲሄድ ሥዕሉ የበለጠ እንደሚታይ እንዲሁ ከእምነት ወደ እምነት የሚጓዝ ሰው የእግዚአብሔርን ጽድቅ ከበለጠ ወደ በለጠ ለመገንዘብ ይደርሳል።

በቀ.14 እና በቁ.16 ላይ፤ እንዲሁም በሌሎች ብዙዎች ሥፍራዎች (2:9-10፤ 3:9፤ 10:12) ላይ ስለ «ግሪክ» ሰዎች እናነባለን። እነዚህ እነማን ናቸው? ከሃሬው ከግሪክ አገር የመጡ ናቸውን? አይደሉም። መልዕክቱ በተጻፈበት ዘመን እንደ አይሁድ አሳብ የዓለም ሰው ሁሉ በሁለት ወገን ብቻ ይከፈል ነበር፤ በአይሁድ፤ ወይም አይሁድ ባልሆኑት በአሕዛብ። በዚያን ጊዜ ደግሞ የግሪክ ሥልጣኔ ታውቆ በነበረው ዓለም በሞላ ተስፋፋቶ ስለነበር፤ ጠቅላላም ቋንቋ የግሪክ ቋንቋ ስለነበር፤ የሠለጠነና አይሁድ ያልሆነ ሁሉ «ግሪክ» ይባል ነበር። በዚህ ምክንያት፤ አሕዛብ ለተባለው ቃል ደግሞ ነጠላ ቃል ስለሌለ፤ ከአሕዛብ ወገን ስለ አንድ ሰው ብቻ መናገር ሲፈለግ መጽሐፍ ቅዱስ «ግሪክ» ይለዋል። እንደዚሁም ከአሕዛብ ስለ አንዳንዶች ሲናገር «ግሪኮች» ይላቸዋል። ስለ አሕዛብ ግን በጠቅላላው ሲናገር በዚያን ጊዜ «አሕዛብ» ይላል። እንግዲያስ ጳውሎስ «ግሪክ»

ወይም «ግሪኮች» ሲል አሕዛብን ሲያመለከት ነው፡ (የሐዋ.14:1-2 ደግሞ ተመልከቱ።)

ማስገንዘቢያ፡- እላይ ከተባለው ማስረጃ ሁለት ነገሮችን እንማር፡

1ኛ፤ በወንጌል ማፈር አያስፈልግም። ስለምን እናፍር ይሆን? በዓለም ሰዎች ዘንድ ወንጌል እስከ ዛሬ ድረስ የሰንፍናና የድካም ነገር ሆኖ ስለሚታይ አይደለምን? የዓለም ሰዎች ከፍ ያለ፡ ጥበብ የሞላበትን ነገር ሲፈልጉ የምናስተምረው ወንጌል ዝቅተኛ ነገር ይመስላቸዋል። ሳይንስ፡ ሳይኮሎጂ፡ ፍልስፍናና ፈዚኦሎጂ፡ ይኸው ነው፤ ዛሬ የዓለም ሰዎች የሚፈልጉት! እኛም በእምነት የሚቀበሉት እና ቀላል ትምህርት የሚመስለውን ወንጌልን እንሰጣቸዋለን፡ የወንጌልንም ነገር አይፈልጉም። በዚህ በአቶሚክ ዘመን ሰዎች የሚፈልጉት ኃይልን ሲሆን፡ ወንጌላችን የድካም ነገር ይመስላል። የሰው ሁሉ አሳብ ከፍ ባለ ነገር ሲውል ታናሽ ለሚመስል ነገር ጊዜውን የሚያባክን ሰው የለም። በአገር ቤትም ዝቅ ያለ የድካም ነገር ሆኖ ሲታይ በአዲስ አበባ ከተማ እንደምን ይታይ ይሆን? ስሙ፤ ጳውሎስ «አላፍርም» ይላል፤ እኛስ? እናፍራለንን? አንፈር።

2ኛ፤ የሰው ጽድቅ አለ፤ የእግዚአብሔርም ጽድቅ አለ። ሐዋርያው የሚናገረው ስለ እግዚአብሔር ጽድቅ ነው። የሰው ጽድቅ በሰውና በሰው መካከል ያለ ጽድቅ ነው። ለምሳሌ፡ በሰው ዓይን እገሌ ጽድቅ ሰው ነው። በቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እግዚአብሔር ዓይን ግን ያ ሰው ኃጢአተኛ እንደ ሆነ ይታያል። በሰው ዘንድ የሰው የጽድቅ ሥራ እውነተኛ ምግባር ሆኖ ይታይ ይሆናል። በእግዚአብሔር ዘንድ ግን «ጽድቃችን ሁሉ እንደ መርገም ጨርቅ ነው።» (ኢ.ሳ.64:6)። የሰው ጽድቅና የእግዚአብሔር ጽድቅ ለየብቻው ነው። ሰው በሥራው የሚያገኘው የራሱ ጽድቅ በእግዚአብሔር ዘንድ ጽድቅ ሆኖ አይቆጠርም። ግምታቸውም ለየብቻው ነው። እግዚአብሔር ቅዱስ ነውና አሳቡ አንድ ነው፤ የእኛ የርኩሳን አሳብ ሌላ ነው። የሰው ጽድቅ በእግዚአብሔር ዘንድ የማይረባ ስለሆነ እግዚአብሔር በእውነት የምንጸድቅበትን የራሱን ጽድቅ ሰጥቶናል። ይህም ጽድቅ በወንጌል ይገለጣል።

ቀ. 18-32፡- ይህ በወንጌል የተገለጠው የእግዚአብሔር ጽድቅ ለሰው ሁሉ፡ በሮሜ ስንኳ ላሉት፡ አስፈላጊ የሆነበት በምን ምክንያት ነው? አስፈላጊ የሆነበት ምክንያቱ የእግዚአብሔር ቁጣ በሰው ሁሉ ላይ፡ በሮሜ ስንኳ ባሉት፡ ከሰማይ ስለሚገለጥ ነው። እውነትን በዓመፃ በሚከለክሉ ሰዎች በኃጢአተኝነታቸውና በዓመፃቸው ላይ የእግዚአብሔር ቁጣ ይመጣቸዋል። ኃጢአትና ዓመጽ ከምን መጣ? እውነትን እያወቀ ያ እውነት እንዳይወጣ ብሎ በመጋፋትና በመከልከል ነው። ኃጢአት ማለት የተገባውን እያወቀ ማመፅ ማለት ነው። በእነዚህ ቁጥሮች ደጋግመን

የምናገኛቸው ቃሎች «እውነትን ዐውቁ፡ እውነትን ግን ተጋፍተው ከለከሉ፡ ስለዚህ የእግዚአብሔር ቁጣ ይመጣል፡» የሚሉ ናቸው።

በዚህ ምዕራፍ የሚናገረው ስለማናቸውም ሰው ሁሉ ሲሆን ዕውቀት የላቸውም የተባሉት ጣዖታትንም ያመለኩት፡ አይሁድ ሳይሆኑ የአሕዛብ ወገን ናቸውና ምዕራፉ በተለይ ስለ አሕዛብ እንደሚናገር ግልጽ ነው። «ዕውቀት የላቸውምና የእግዚአብሔር ቁጣ በእነርሱ ላይ እንደምን ይገለጣል?» ቢባል፡ ሐዋርያው «ዕውቀት እኮ አላቸው፡ እውነትንም ዐውቀዋል፡ እውነትን ግን ተጋፍተው ከልከለው እውነትን በውሸት ለውጠዋል፤ ስለዚህ የእግዚአብሔር ቁጣ ፍርድም ይመጣቸዋል» ይላል። ዕውቀት የላቸውም ይባላልን? ሉረ! አላቸው እንጂ! እግዚአብሔር ራሱ ስለገለጠላቸው የሚያመክኙት የላቸውም። የማይታየው ነገር በሚታየው፡ የማይታወቀው ነገር በሚታወቀው፡ ይታወቃልና እግዚአብሔርን፡ ኃይሉንም፡ አምላክነቱንም፡ በፈጠረው ፍጥረት ዐውቀዋል። «ሰማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ፤ የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ ያወራል፤» እንደ ተባለው ነው፡ (መዝ.18፡1)። ሰው ሁሉ ዐውቆአል ማለት ነው። (ቁ.19-21) ዐውቆም እውነትን ተጋፍቶ ከልከሉአል። አሕዛብ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ክብርና ምስጋና እያወቁ ክብርንና ምስጋናን አንሰጥም ብለው በፈጣሪ ፈንታ የተፈጠረውን አመለኩ፡ አገለገሉትም። እውነትን በውሸት በመለወጥ እውነትን ተጋፍተው ጣዖታትን አመለኩ፡ (ቁ.21-23) ስለዚህ ከቁጥር 24 እስከ 32 ድረስ ሦስት ነገሮች እንደደረሰባቸው እናገኛለን። «ስለዚህ» እግዚአብሔር «አሳልፎ ሰጣቸው።» ሦስት ጊዜ ይህን አሳዛኝ ቃል እናገኛለን፡ (ቁ.24፤26፤28)።

1ኛ/ አዋርደውት ነበርና ስለዚህ እግዚአብሔር ራሳቸውን እንዲያዋርዱ አሳልፎ ሰጣቸው፡ (24)

2ኛ/ የተገባውን እውነትን በውሸት ለውጠው ነበርና ስለዚህ እግዚአብሔር ለማይገባ፡ ለነውር ልውጫ አሳልፎ ሰጣቸው፡ (26፤27።)

3ኛ/ እግዚአብሔርን ለማወቅ አልወደዱም ነበርና ስለዚህ እግዚአብሔር ላላዋቂ አእምሮ አሳልፎ ሰጣቸው፡ (28)

አትከልተኛው አትከልቱን አሳልፎ ሲሰጥ በማሳው (በቅብቅቡ) ላይ በየዓይነቱ የሆነው አረም እንደሚበቅልበት ሁሉ፡ እንዲሁም እግዚአብሔር ሰውን አሳልፎ ሲሰጥ በዚያ ሰው ልብ ውስጥ እስከዚያ ድረስ ተደብቆ ተጠብቆም የነበረው ኃጢአት ሁሉ ነፃነትን አግኝቶ ሕያው ይሆናል፡ ይገዛውማል፡ ይወርሰዋልም።

አሕዛብ ተዋረዱ፡ ተነወሩ፡ ኃጢአት የሞላባቸው ሆኑ። ይህም ብቻ ሳይሆን፡ የሞት ፍርድ የሚገባቸው መሆኑን እያወቁ እውነትን ገና ተጋፍተው ከልከለው ዐመፅ ማድረግን ሳያቋርጡ ጎሽ! ጎሽ! እያሉ ይህን ሁሉ የሚያደርጉትን እያደፋፈሩ

ከእነርሱ ጋር ይሰማማሉ። «ለእነዚህ ሰዎች ሞት ይገባቸዋል» ብሎ የእግዚአብሔር ሕግ ፍርድን ሰጥቶአል።

ማስገንዘቢያ፡- አሁን የምንገነዘባቸው አራት ነገሮች አሉ።

መጀመሪያ፡

ኃጢአት እንዴት የሚያስጸይፍ የሚያስፈራም ነገር ነው! በውኑ ኃጢአት እስከዚህ ድረስ ያደርሳልን? የእግዚአብሔር ቃል «አዎን፤ ያደርሳል» ይላል። ይህስ ከሆነ ምናልባት እኛ በዚህ በኃጢአት መንገድ እንገኛለን? እውነትን እያወቅን እምቢ ብለን፤ እውነት እንዳይወጣ እንዳይገዛንም ተጋፍተን እንከለክለው ይሆንን? ሉረ! ይህ አይሁን! እንዴት የሚያስፈራ ነገር ነው! እንዲህ ማድረግ ወዴት እንደሚያደርስን በዚህ ምዕራፍ አይተናልና እጅጉን እንጠንቀቅ እንፍራም።

ሁለተኛ፡

እግዚአብሔር በእውነት ሰውን «አሳልፎ ይሰጣል»? አሳልፎ እንደሚሰጣቸው በዚህ ምዕራፍ ላይ ብቻ ሳይሆን በመዝ:80:8-12 እና በሐዋ.7:41 እና 42 ላይ ተጽፎአል። አዎን፤ ሰው የእግዚአብሔርን ድምጽ ሰምቶ ለሱን እልክኛ ቢያደርግና ለመታዘዝ ባይፈቅድ፤ በወደደው መንገድ ይሄድ ዘንድ እግዚአብሔር ይተወዋል። ሰውን ይከለክል ነበር! ሰው ግን አልከለክል ቢል፤ እግዚአብሔር ልጁን ለቆ ይተወዋል። ይህም ብቻ ሳይሆን፤ የደነደነውን ልብ አብዝቶ ያደነድኛል፤ (ዘፀ.7:13፤ 14፤ 22)። ይህም ከሆነ፤ «ዛሬ ድምፁን ብትሰሙት ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ» (ዕብ.4:7) የተባለውን ቃል እንሰማ።

ሦስተኛ፡

ሰውን ወደተባለው ቆሻሻ ሁሉ የሚጥል እግዚአብሔር ነውን? «ወደ ርኩስነት» (ቁ.24)፤ «ለሚያሰነውር ምኞት» (ቁ.26)፤ «ለማይረባ አእምሮ» (ቁ.28)፤ አሳልፎ ሰጣቸው ሲባል፤ እግዚአብሔር ወደዚያ ሁሉ ዘንድ ይመራል ግለት ነውን? ከቶ አይደለም! ወደ ኃጢአት የሚያደርስ ኃጢአት ነው እንጂ! ሰው ኃጢአትን ሲሠራ ኃጢአት በላዩ ግዛቱን እያጸና ይሄዳል። አንዱ ኃጢአት ወደ ሌላ ኃጢአት ያደርሳል፤ ያም ሁለተኛ ኃጢአት የባሰ ኃጢአት ይሆናል። ኃጢአትን የሚሠራ ሰው ቀስ በቀስ ወደ ነውር ረግረግ የሚጓዝ ነውና ከኃጢአት አጥብቀን እንሸሸ።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ኃጢአትን በሠሩት ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር ቁጣ ይገለጣል፤ ፍርዱም ይደርሳል፤ የተባለውን አንብበናልና ወንጌልን ያልሰሙትን ሕዝቦች እናስባቸው። እንዳንዶች ሰዎች እንደሚሉ፡ አሕዛብ የእግዚአብሔርን ነገር ትእዛዙንም አልሰሙምና አይፈረድባቸውም። አይፈርድባቸውምና በደኅና ተቀምጠዋል። ባይሰሙ ስንኳ ይሻላቸዋል ይላሉ፤ ምክንያቱም የሰሙ እንደሆነ ዕውቀታቸው ወደ ፍርድ ያገባቸዋል። ስለዚህ ባታስረዱአቸው ይሻላል ይላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን እንዲህ አይልም። መጽሐፍ ቅዱስ በዚሁ ምዕራፍ ላይ አሕዛብ የእግዚአብሔርን ነገር ሰምተዋል፤ ዐውቀዋልም፤ ዐውቀውም በድለዋል ይላል። የእግዚአብሔርን ፍጥረት በግየት ወደ ዕውቀት፤ ሕሊናቸውም ስለሚነግራቸው ትእዛዙን ወደ መስማት፤ እንደደረሱ ይናገራል። በምዕ.2:12 ላይ ደግሞ «ያለ ሕግ ኃጢአት ያደረጉ ሁሉ ... ይጠፋሉ» ተብሎ የተጻፈውን እናያለን። ኢየሱስም «ንሰሐ ባትገቡ ሁላችሁም ትጠፋላችሁ» ብሎአል፤ (ሉቃ.13:35)። የለም! በደኅና አልተቀመጡም፤ የተቀመጡት በሞትና በፍርድ ጥላ ነው። ሰው ሄዶ ካለበተግራቸውና ወደ ክርስቶስ ካልመራቸው ለዘላለም ይጠፋሉ። እንዲድኑ ከታሰበ መስማት የግድ ያስፈልጋቸዋል፤ (ሮሜ 10:11-15)። እንግዲያስ እኛ ወንጌልን የሰማን ሰዎች ለእነዚህ ሁሉ ኃላፊነት የለብንምን? ካልነገርናቸውስ ደግቻቸው ከእጃችን ይፈለግ የለምን? (ሕዝቅ.33:1-9)። እኛ ብርሃንን የተቀበልንበት ሌሎች ደግሞ ብርሃኑን እንዲያዩ አይደለምን? (ማቴ.5:14-16)። እንከያስ ፍርድ እንዳይፈረድብን እነርሱም ደግሞ ለዘላለም እንዳይጠፉ ወገባችንን ታጥቀን ወንጌልን ላልሰሙት ሁሉ ተግተን እናካፍላቸው።

ምዕራፍ 2

1. ለሰዚህ፡ አንተ የምትፈርድ ሰው ሁሉ ሆይ፤ የምታመካኘው የለህም፤ በሌላው በምትፈርድበት ነገር ራስህን ትኩገህህና አንተው ፈራጁ እነዚያን ታደርጋለህ። 2. እንደ ዚህም በሚያደርጉት ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ እውነተኛ እንደ ሆነ እናውቃለን። 3. አንተም እንደዚህ በሚያደርጉ የምትፈርድ ያንም የምታደርግ ሰው ሆይ፤ አንተ ከእግዚአብሔር ፍርድ የምታመልጥ ይመስልሃልን? 4. ወይስ የእግዚአብሔር ችርነት ወደ ንስሐ እንዲመራህ ሳታውቅ የችርነቱንና የመቻሉን የትዕግሥቱንም ባለጠግነት ትንቃለህን? 5. ነገር ግን እንደጥንካሌህና ንስሐ እንደግደግህ ልብህ የእግዚአብሔር ቅን ፍርድ በሚገልጥበት በቁጣ ቀን ቁጣን በራስህ ላይ ታከማቻለህ። 6. እርሱ ለእያንዳንዱ እንደ ሥራው ያስረክበዋል፤ 7. በበጎ ሥራ በመጽናት ምስጋናና ክብርን የግደጠፋንም ሕይወት ለሚፈልጉ የዘላለምን ሕይወት ይሰጣቸዋል፤ 8. ለግመገሙ በሚታዘዙ እንጂ ለእውነት በማይታዘዙትና በእድመቸኛ ላይ ግን ቊጣና መቅሠፍት ይሆንባቸዋል። 9. ክፉውን በሚያደርግ ሰው ነፍስ ሁሉ መከራና ጭንቀት ይሆንበታል፤ አስቀድሞ በአይሁዳዊ ደግሞም በግሪክ ሰው፤ 10. ነገር ግን በጎ ሥራ ለሚያደርጉ ሁሉ ምስጋናና ክብር ሰላምም ይሆንላቸዋል፤ አስቀድሞ ለአይሁዳዊ ደግሞም ለግሪክ ሰው። 11. እግዚአብሔር ለሰው ፊት አያደላምና።

12. ያለ ሕግ ኃጢአት ያደረጉ ሁሉ ያለ ሕግ ደግሞ ይጠፋሉና፤ ሕግም ሳላቸው ኃጢአት ያደረጉ ሁሉ በሕግ ይፈረድባቸዋል፤ 13. በእግዚአብሔር ፊት ሕግን የሚያደርጉት ይጻፍታሉ እንጂ ሕግን የሚሰሙ ጻፍታን አይደሉምና። 14. ሕግ የሌላቸው አሕዛብ ከባሕርያቸው የሕግን ትእዛዝ ሲያደርጉት እነዚያ ሕግ ባይኖራቸው እንኳ ለራሳቸው ሕግ ናቸውና፤ 15. እነርሱም ሕሊናቸው ሲመሰክርላቸው፤ አሳባቸውም እርስ በርሳቸው ሲካሰስ ወይም ሲያመካኝ በልባቸው የተጻፈውን የሕግ ሥራ ያሳያሉ። 16. ይህም እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ እኔ በወንጌል እንዳስተማርሁ በሰው ዘንድ የተሰወረውን በሚፈርድበት ቀን ይሆናል።

17. አንተ ግን አይሁዳዊ ብትባል በሕግም ብትደገፍ በእግዚአብሔርም ብትመካ፤ 18. ፈቃዱንም ብታውቅ ከሕግም ተምረህ የሚሻለውን ፈትነህ ብትወድ፤ 19.20. በሕግም የዕውቀትና የእውነት መልክ ሰላለህ፤ የዕውሮች መሪ፤ በወለማም ላሉ ብርሃን፤ የሰነሮችም አስተማሪ፤ የሕፃናትም መምህር እንደሆንህ በራስህ ብትታመን፤ 21. እንግዲህ አንተ ሌላውን የምታስተምር ራስህን አታስተምርምን? 22. አትሰረቅ ብለህ የምትሰብክ ትሰርቃለህን? አታመንዝር የምትል ታመንዝራለህን? ጣዖትን የምትጽዩ ቤተ መቅደስን ትዘርቃለህን? 23. በሕግ የምትመካ ሕግን በመተላለፍ እግዚአብሔርን ታሳፍራለህን? 24. በእናንተ ሰበብ የእግዚአብሔር ስም በአሕዛብ መካከል ይሰደባልና ተብሎ እንደ ተጻፈ።

25. ሕግን ብታደርግ መገረዝስ ይጠቅማል ሕግን ተላላፊ ብትሆን ግን መገረዝህ አለመገረዝ ሆኖአል። 26. እንግዲህ ያልተገረዘ ሰው የሕግን ሥርዓት ቢጠብቅ አለመገረዙ እንደ መገረዝ ሆኖ አይቁጠርለትምን? 27. ከፍጥረቱም ያልተገረዘ ሕግን የሚፈጽም ሰው

የሕግ መጽሐፍና መገረዝ ሳለህ ሕግን በምትተላለፈው በአንተ ይፈርድብሃል። 28. በግልጽ አይሁዳዊ የሆነ አይሁዳዊ አይደለምና፤ በግልጽ በሥጋ የሚደረግ መገረዝም መገረዝ አይደለምና፤ 29. ዳሩ ግን በሰውር አይሁዳዊ የሆነ አይሁዳዊ ነው፤ መገረዝም በመንፈስ የሚደረግ የልብ መገረዝ ነው እንጂ በመጽሐፍ አይደለም፤ የእርሱ ምስጋና ከእግዚአብሔር ነው እንጂ ከሰው አይደለም።

ምዕራፍ ሁለት።

ዕውቀት የላቸውም በተባሉ አሕዛብ ላይ የእግዚአብሔር ቁጣ ቢገለጥና ፍርዳቸው የተገባ ቢሆን በዕውቀታቸው ብዛት በተመኑ በአይሁድ ላይ ቁጣው እንደሚገለጥ ፍርድም እንደሚመጣ ጥርጥር የሌለበት ነገር ነው። ቢሆንም፣ አይሁድ ከዚያ ከሰማይ ከሚገለጠው ቁጣ የሚድኑበትና ከፍርድ የሚያመልጡበት እንደ ገን ጥላ ፏጥረው ይጠጉበትና በጥላው ይመኩ የነበር 3 ነገሮች እንደ አሉአቸው አስበናል።

1ኛ፤ የእግዚአብሔር ልዩ ወገን (አይሁድ) በመሆናቸው፤

2ኛ፤ ሕግን (አሪትን) በመቀበላቸው፤

3ኛ፤ የኪዳኑን ምልክት (መገረዝን) በመሸከማቸው።

ቁጥ. 1-11፡- የእግዚአብሔር ልዩ ወገን (አይሁድ) በመሆናቸው

ምዕራፍ 1 በተለይ ስለ አሕዛብ እንደ ተናገረው እንዲሁ አሁን ምዕራፍ 2 በተለይ ስለ አይሁድ እንደሚናገር ቁ.17 ያሳስበናል። አሕዛብና አላዋቂዎች እንኳ የሚያመካኙት ሲያጡ (1፡20-21) እንዴት ይልቅ አይሁድና በሌሎች ላይ ለመፍረድ የበቃ ዕውቀት ያላቸው ሁሉ የሚያመካኙት ያጡ! «እነርሱ የሚያመካኙት አጥተዋልና ስለዚህ አንተ የምታመካኘው የለህም» ይላል። (ቁ.1።) ምክንያቱም፤ ሰው ሁሉ፤ አይሁዳዊው ደግሞ፤ እነዚያን ነገሮች (እውነትን በዓመፃ መከልከልና እውነትን በውሸት መለወጥ ግለት) ሰላደረጉ ነው። አይሁድ ግን የእግዚአብሔር ፍርድ እየብቻው፤ አንዱ ለአይሁድ አንዱም ለአሕዛብ፤ እንደ ሆነ ስለ መሰላቸው ከፍርድ ለማምለጥ አስበዋል። «እኛ የእግዚአብሔር ሕዝብ ነንና እግዚአብሔር አይፈርድብንም» አሉ። ጳውሎስ ግን በዚህ አንቀጽ «እግዚአብሔር በሰው ሁሉ ላይ የሚፈርድበት ፍርድ እኩል ነው» ብሎ ይህን መጠሪያቸውን አፈረሰ። እግዚአብሔር ልዩነትን ሳያደርግ በአይሁድና በአሕዛብ ላይ በአንድ እውነተኛ ፍርድ ይፈርዳል። ቸርነቱና ትዕግሥቱ እዘገየው እንጂ ከአሁን በፊት ፍርዱ በአይሁድ ላይ በመጣ ነበር፤ አሁንም ደግሞ ልባቸውን አጽንተው ገስሐ ያልገቡ እንደሆነ ያ የሚገለጠው ቁጣ፤ የእግዚአብሔርም ቅን ፍርድ፤ በአይሁድ ስንኳ ቢሆን ተከማችቶ ይመጣል። እግዚአብሔር በእኩል ፍርድ ይፈርዳልና መልካም ሳይረገው ሁሉ፤ አይሁዳዊ ወይም የአሕዛብ ወገን መሆኑን ሳያግርጥ፤ መልካምን ይመልስለታል። እንደዚሁም ደግሞ ከፋ ለሠራው ሁሉ ከፋን ይመልስበታል። ለሁሉ ፍርዱ እኩል ነው፤ ነገር ግን አይሁዳዊ የበለጠ መብት ስለ ተሰጠው የበለጠም ዕውቀት ስላለው፤ በሁለቱ ነገሮች፤ በሕይወቱና በቁጣው፤ ቀዳሚነት አለው። «እግዚአብሔር ለአይሁዳዊ አያዳላምና አይሁዳዊ

(የእግዚአብሔር ልዩ ወገን) በመሆን ሰው ከዚያ ቁጣ አይድንም ከፍርድም አያመልጥም» ብሎ ሐዋርያው መጀመሪያ የአይሁድን ጥላ አፍርሶአል።

ቍ.12-24:- ሕግን (አሪትን) በመቀበላቸው

በኃጢአተኛ ሁሉ ላይ ፍርድ ይመጣል። ልዩ ሕግ የሌላቸው አሕዛብ (እንደ ምዕ.1) ልዩ ሕግም ያላቸው አይሁድ (እንደ ምዕ. 2) ኃጢአትን ያደረጉ እንደሆነ ፍርዳቸው የተረጋገጠ ነው። «ይጠፋሉ»፥ «ይፈረድባቸዋል»፥ ይላል፥ (ቁ.12።) ምክንያቱም፥ ሰው የሚጻድቅበት ሕግን በመፈጸም ነው እንጂ ሕግን በመቀበል ብቻ አይደለም። ልዩ ሕግ የሌላቸው አሕዛብ ሕሊናቸው ያልተገባውን ወይም ደግሞ የተገባውን አሰረድቶ ሲያበቃ ስለሚከሰሳቸው ወይም ስለሚያመካኛቸው በዛሕርያቸው ሕግ እንዳላቸው ይገልጣሉ። በዚያም ሕግ ይፈረድባቸዋል። አይሁድ ደግሞ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚገልጥ ልዩ ሕግን የተቀበሉ፥ ያንም ሕግ ያወቁ ያስተማሩትም ስንኳ፥ በአይሁዳዊነታቸውና በዕውቀታቸው የተመኩ፥ የተቀበሉትን ሕግ አልጠበቁምና በዚያ ሕጋቸው ይፈረድባቸዋል። የግንኙውም ሕግ ሁሉ ዓይነተኛ ሥራው ለመፍረድ ነውና በዚህ መልእክት ላይ ይህን ነገር ብዙ ጊዜ እናነኛለን። ሕግ የተሰጠበት ለፍርድ ነው እንጂ ለደገነነት አይደለም። ሕግ ተቀባይ ዐዋቂም አብዝቶ ይፍራ እንጂ አይኩራበት። አይሁድ ሕግን (አሪትን) ተቀብለው ዘበር፤ ነገር ግን አልጠበቁትም። ሌሎችን ሲያስተምሩ ያስተማሩትን እነርሱ ራሳቸው አልፈጸሙም። የተቀበሉትን ሕግ በመጠበቅ እግዚአብሔርን በማክበር ፈንታ አሳፈሩት። እነርሱ አይሁዶች ሆነው፥ እንደሚገባቸው ሁሉ ስሙን በአሕዛብ መካከል እንዲከበር በማድረግ ፈንታ ያ የተቀደሰ ስሙ እንዲሰደብ አደረጉ። «አልጠበቃችሁትምና ሕግን በመቀበላችሁ ምክንያት ከቁጣ የምትድኑና ከፍርድ የምታመልሙ ሳይሆን የተቀበላችሁት ሕግ እርሱ ራሱ ይፈርድባችኋል፤ ስለምን ብትሉ፥ ሕግን የሚያደርጉት ይጻድቃሉ እንጂ የሚሰሙ ብቻ ጻድቃን አይደሉም» ብሎ ሐዋርያው ሁለተኛ የአይሁድን ጥላ አፍርሶአል።

ቍ.25-29:- የኪዳኑን ምልክት (መገረዝን) በመሸከማቸው

እግዚአብሔር የወዳጁን የአብርሃምን ዘር በልዩ ምርጫ መርጦ ለራሱ የተለዩ ሕዝብ ሲያደርጋቸው በእርሱና በእነርሱ መካከል ኪዳን አድርጎ የኪዳኑን ምልክት የሚሆን መገረዝን ሰጣቸው። መገረዝ የእርሱ ሕዝብ እንደ ሆኑ ምልክትና እርሱ ላደረገላቸው ኪዳን ማኅተም ነበረ። ይህ ሲሆን፥ አይሁድ ልዩ የእግዚአብሔር ሕዝብ ሲሆኑ፥ በመካከላቸውም ኪዳን ሲኖር፥ ከቶ የሚፈረድባቸው አልመሰላቸውም። «የኪዳኑን ምልክት በተሸከመው ሰው ፍርድ የለበትም» ብለው አይሁድ ይመኩ ነበር።

ነገር ግን የኪዳንን ቃል ስንመለከት ኪዳን በሁለት ወገኖች (በእግዚአብሔርና በሰው) በኩል እንደነበረ እናያለን። «በፊቱ ሂድ ፍጹምም ሁን፤ ኪዳኔንም በእኔና በአንተ መካከል አደርጋለሁ ...» ይላል፤ (ዘፍጥ.17፡1-2)። ደግሞ «አንተ ደግሞ ኪዳኔን ትጠብቃለህ። አንተ ዘርህም ከአንተ በኋላ በትውልዳቸው» ተባለ፤ (ቁ.9።) ደግሞ «ይህ ነው የምትጠብቁት ኪዳኔ» ይላል፤ (ቁ.10።) ዘፀ.29፡3-8ን ደግሞ ተመልከት። ማለት፤ እግዚአብሔር ያለው «ብታደርገው እኔ አደርገዋለሁ፤ ብትጠብቁት እኔ አጸናዋለሁ» ነበረ እንጂ እንዲያው አደርገዋለሁ» አላለም። ሕጉን የጠበቁ እንደሆነ በእውነት ምልክቱ (መገረዛቸው) በጠቀመ ነበር፤ ሕጉን ግን ካልጠበቁ ኪዳን አይጸናም ነበርና ምልክቱ ምን ይጠቅማል? ሕጉን ከሚያፈርስ ከተገረዘ አይሁዳዊ ይልቅ ሕጉን የሚጠብቅ አሕዛብ ይሻላል።

ምልክቱ አይሁዳዊን (የእግዚአብሔርን ሰው) ከአመለከተ፤ ሰውየው የእግዚአብሔር ሰው ካልሆነ ምልክቱ ውሸታም ሆነ፤ ጥቅምም የለውም ማለት ነው። እውነተኛ የእግዚአብሔር ሰው ምልክት የልቡ መገረዝ ነው እንጂ የሥጋው መገረዝ አይደለም። በሰውር፤ በልቡ ለእግዚአብሔርም ማለት፤ አይሁዳዊ የሆነ እርሱ እውነተኛ አይሁዳዊ ነው። እውነተኛም መገረዝ በሚዳዊነት ያለውና በሰው የሚመሰገን ሳይሆን በልቡ ያለውና በእግዚአብሔር የሚመሰገን ነው። «የኪዳንን ሕግ ካልጠበቃችሁ ኪዳን አይጸናም፤ የተመለከተውንም ካልሆናችሁ ምልክቱ ዝም ብሎ ነው» በማለት ሐዋርያው ሦስተኛ የአይሁድን ጥላ አፍርሶአል።

አይሁድ ከእግዚአብሔር ፍርድ ሊያመልጡበት ያሰቡአቸው ሦስቱ ጥላዎች ተወግደዋልና አይሁዳዊ ደግሞ እንደ ቀረው የዓለም ሰው ሁሉ ሆኖ ለሚገለጠው ቁጣ ክፍት (ግልጥ) እንደ ሆነ ታይቶአል። እንደ አሕዛብ ወገን ሰው እንዲሁ አይሁዳዊ ደግሞ ከኃጢአት በታች ነውና ፍርድ ይቆየዋል፤ (ቁ.9።) ጽድቅ አስፈላጊ ሲሆን ከእግዚአብሔር ጽድቅ በቀር የሚጠጋበት ጥላ የለውም።

እንግዲያስ በምዕ.1 እና በምዕ.2 ላይ ያገኘው ነገር ባላወቁት አሕዛብ እና ባወቁት አይሁድ ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ እንደሚመጣባቸው ነው። «እግዚአብሔር የሚመለከተው ኃጢአተኛውን ሳይሆን ኃጢአትን ነው» አድራጊው ማነኛውም ቢሆን የእግዚአብሔር ቁጣ በኃጢአተኝነቱና በዓመፃው ላይ ይገለጣል። በሐዋርያው ዘመን እንደነበረ ዛሬም እንደዚያው ነው። «አልተማርሁም» በማለት አመካኝቶ (1፡20-21) ከፍርድ ለማምለጥ አይቻልም፤ «ተምሬአለሁ» በማለትም እንዲሁ አመካኝቶ ከፍርድ ለማምለጥ አይቻልም፤ (2፡1፤3)። ሁሉቱም ኃጢአት አድርገዋል፤ በሁለቱም ላይ ፍርድ ይመጣባቸዋል።

ማስገንዘቢያ፡- አሁን ግን ስለዚህ ስለ ምዕራፉ ነገር እናስብ። አይሁድ የያዙአቸውን ሦስቱን ጥላዎች ብዙዎቹ የዛሬ ክርስቲያኖች የያዙአቸው አሉ። አይሁድ «አይሁዳዊ በመሆኔ እድናለሁ እንጂ አይፈረድብኝም» እንጸሉ፤ እንዲሁ

ዛሬ «ክርስቲያን ነኝና ክርስቲያን በመሆኔ እድናለሁ» የሚሉ ብዙ አሉ። ለዚህ ለአይሁዳዊው አሳብ ግን የሐዋርያው መልስ ምን እንደ ሆነ እናስተውል። «እግዚአብሔር ለሰው ፊት አያደላምና አይሁዳዊ በመሆን ሰው አይድንም» አላለምን? ብሎአል! ታዲያስ፡ ዛሬ እንዴት ነው? «ክርስቲያን በመሆን ሰው አይድንም፤ ከፍርድም አያመልጥም» የግድ ይባል የለምን? በእውነት ይባላል። የለም፤ ያ «ክርስቲያን» የተባለ ሰው ኃጢአትን አድርጎአልና ፍርድ ይፈረድበታል እንጂ ክርስቲያን በመባሉ አይድንም።

እንዲሁም ደግሞ ሁለተኛውን ጥላ ብናስብ፤ አይሁዳዊ የተማረ በመሆኑና የእግዚአብሔርን ነገር በተሻለ በማወቁ፤ በሥልጣኔውና በከፍተኛ አኗኗሩ ምክንያት እንደሚድን ለሚያስብ ሰው ሐዋርያው ምን አለው? «ሕግን የሚያደርጉ ይጻድቃሉ እንጂ ሕግን የሚሰሙ ጻድቃን አይደሉም» አላለምን? (2፡13) ብሎአል! እኛስ? ኩባዙዎች ሰዎች የበለጠ ዕውቀት ስላለን፤ ከፍ ባለም የሥልጣኔ ደረጃ ስለምንኖር፤ ኪሌቦችና ከነፍስ ገዳዮች የተሻልን በመሆናችን፤ ወይም ደግሞ ኃጢአታችን ከኃጢአታቸው ይልቅ ጨዋ በመሆኑ፤ እንድናለን? አንድንም! ሕግን፤ እርሱም የእግዚአብሔርን ሕግ፤ ጠብቀናልን? «እውነትን በዓመፃ በሚከለክሉ ሰዎች በኃጢአተኝነታቸውና በዓመፃቸው ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር ቁጣ ከሰማይ ይገለጣል» ተብሎአልና የለም፤ የሠለጠንን በመሆናችን አንድንም።

ታዲያ፤ ያ ሦስተኛ ጥላ አያድነንም ይሆን? አይሁዶች ምን አሉ? «የእግዚአብሔር ወገኖች ነን፤ የኪዳንንም ምልክት ተሸክመናል» አላሉምን? ለዚሁስ ሐዋርያው ምን ብሎ መለሰላቸው? «ካልሆንህ ምልክቱ ምን ያደርጋል? የተመለከተውን (አይሁዳዊን) ካልሆንህ ምልክቱ አይረባም» አላለምን? ብሎአል! ታዲያ መገረዝ ለአይሁዳዊ የነበረው ሁሉ ጥምቀት ለክርስቲያን ያው ሲሆን፤ ጥምቀትም ደግሞ መገረዝን መስሎ ሰው የክርስቶስ ወገን መሆኑን ሲያመለክትና ከክርስቲያኖች ጋር የተደረገው የኪዳን ምልክት ሲሆን፤ ስለ እኛ ክርስቲያኖች ምን ይባላል? «የእግዚአብሔር ወገኖች ነን፤ የአዲስ ክዳንንም ምልክት ተሸክመናል» ስንል ጥምቀታችን ያድነናልን? «ተጠምቄአለሁ፤ ክርስቲያንም ነኝ» አላለሁ። ክርስቲያን ካልሆንሁኅ? መገረዝ ሰውዬው አይሁዳዊ እንደሆነ ምልክት ብቻ ነው እንጂ ሰውዬውን አይሁዳዊ ለማድረግ (ለመፍጠር) አይችልም። እንደዚሁም ጥምቀት ክርስቲያን ሊያደርግ (ሊፈጥር) ይችላል? ይልቁንስ ሰው ክርስቲያን ስለሆነ የክርስቲያን ምልክት (ጥምቀትን) ይቀበል የለምን? መገረዙ ያ የተገረዘው ሰው አይሁዳዊ እንደሆነ አመልክቶአል፤ ሰውዬው ግን በእውነት አይሁዳዊ ያልሆነ እንደሆነ? ሚዳዊ (ውጫዊ) ምልክቱን ተቀብሎ በልቡ አይሁዳዊ ስላልሆነ ሰው «መገረዙ መገረዝ አይደለም» ተብሎ የለምን? (ቁ.28) ሉረ ለመሆኑ፤ በእኛ «ክርስቲያኖች በተባልነው ዘንድስ እንዲሁ አይደለምን? እውነተኞች የልብ ክርስቲያኖች ካልሆንን መጠመቃችን ብቻ ያድነናልን? በሐዋ. ምዕ.8 ላይ ሲሞን

በተባለው ሰው ዘንድ ነገሩ እንደምን ሆነ? «አመነ፥ ተጠምቆም ከፊልጶስ ጋር ይተባበር ነበር» ተባለ። (ቁ.13) ነገር ግን ክርስቲያን አልሆነም፤ አለመሆኑም ግልጽ ነው። «እንደ ምን?» ትላላችሁን? ቁ.21-23 ተመልከቱ። መጀመሪያ ሐዋርያ የሆነው ቅዱስ ጴጥሮስ ለዚህ ለተጠመቀ ሰው ምን አለው? «ብርሀ ከአንተ ጋር ይጥፋ» (ምነው፤ ሲሞን የሚጠፋ ነውን? የተጠመቀ ሆኖ?) « ልብህ በእግዚአብሔር ፊት የቀና አይደለምና ከዚህ ነገር ዕድል ወይም ፈንታ የለህም።» (በደኅንነት ነገር ዕድል ወይም ፈንታ የለውም ማለት ነው) «እንግዲህ ስለዚህ ክፋትህ ንስሐ ግባ፤ ምናልባት የልብህን አሳብ ይቅር ይልህ እንደሆነ ወደ እግዚአብሔር ለምን፤ በመራራ መርዝና በዓመፃ እሥራት (ገና) እንዳለህ አይሃለሁና» ብሎት የለምን? በግልጽ ክርስቲያን ሆኖ ይሆን ይሆናል፤ በሰውር (በልቡ) ግን ክርስቲያን አልነበረም። ምልክቱንስ ተቀብሎአል፤ ምልክቱ የተመለከተውን ግን አልሆነም ነበርና ገና ለጥፋት የሚሆንና በደኅንነት ነገር ፈንታ የሌለው፤ ገና ንስሐ ገብቶ ይቅርታን ለምኖ ከታሠረበቱ እሥራት መፈታትን ከፍርድ መዳንንም መለመን ሆኖበታል።

ሌላ ማስረጃ ደግሞ አለ። በየወገኔ ቤቱ ከሚገኙት ሌቦችና ነፍስ ገዳዮች የሚበዙት የተጠመቁ ናቸው። በመጠመቃቸው ይድናሉን? 1ኛቆሮ.6:9 እና 10ን ደግሞ 1ኛዮሐ.3:15ን ተመልከቱ። አይድኑምና በመጠመቃችን ብቻ አንድንም ማለት ነው።

የለም፤ በሁሉ፤ በተማሩትም ባልተማሩትም፤ የእግዚአብሔር ቁጣ ይገጥማል ፍርድም ይመጣል። ለሁሉ፤ ለአሕዛብ ወገንና ለአይሁድም፤ ለእኛም ለክርስቲያኖች ደግሞ፤ ጽድቅ አስፈላጊ ነውና የእግዚአብሔር ወገን (አይሁድ) ወይም የክርስቶስ ወገን በመሆናችን፤ ሕግን በማወቃችን፤ ወይም የኪዳንን ምልክት በመሸከማችን ሳንተማመን የእግዚአብሔርን ጽድቅ ከሚገኝበቱ ከአንዱ ቦታ ብቻ (ከክርስቶስ) እንፈልግ።

